

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004



2009

Έγγραφο συνόδου

19.2.2009

B6-0133/2009

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια δηλώσεων του Συμβουλίου και της Επιτροπής
σύμφωνα με το άρθρο 103, παράγραφος 2, του Κανονισμού
του Jan Andersson

εξ ονόματος της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

σχετικά με την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για τις πολιτικές
απασχόλησης των κρατών μελών 2008-2010

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών 2008-2010

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το νομοθετικό ψήφισμά του της 20ής Μαΐου σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση 2008-2010,
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 26ης Νοεμβρίου 2008 σχετικά με ένα ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας (COM(2008)0800),
 - έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 2008 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών,
 - έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής, της 28ης Ιανουαρίου 2009, για την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (COM(2008)0869),
 - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 11ης και 12ης Δεκεμβρίου 2008, τα οποία καθορίζουν το ενωσιακό πλαίσιο δράσης για την αποσόβηση της ύφεσης και τη στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας και της απασχόλησης,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 9ης Οκτωβρίου 2008 σχετικά με την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και την καταπολέμηση της φτώχειας, συμπεριλαμβανομένης της παιδικής φτώχειας, στην ΕΕ,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 103, παράγραφος 2, του Κανονισμού του,
- A. εκτιμώντας ότι υφίσταται έντονη συσχέτιση ανάμεσα στην οικονομική ανάπτυξη, την απασχόληση, την καταπολέμηση της φτώχειας και την κοινωνική ένταξη,
- B. εκτιμώντας ότι η τρέχουσα οικονομική κρίση θέτει πρωτόγνωρες προκλήσεις ανόδου της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού, και ότι προβλέπεται περαιτέρω επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης στην ΕΕ, με αποτέλεσμα μειωμένη ή και αρνητική αύξηση της απασχόλησης και αυξημένη ανεργία στην ΕΕ το 2009,
- Γ. εκτιμώντας ότι η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση και οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση αποτελούν, στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβώνας, τα κυριότερα μέσα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η αγορά εργασίας,
- Δ. εκτιμώντας ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη έχουν κοινή ευθύνη να αποκριθούν στις προκλήσεις, στις ευκαιρίες και στις αβεβαιότητες των πολιτών όσον αφορά την παγκοσμιοποίηση,
- Ε. εκτιμώντας ότι η παγκόσμια χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση απαιτεί από την ΕΕ να απαντήσει αποφασιστικά και συντονισμένα, ώστε να αποτραπούν οι απώλειες θέσεων

εργασίας, να στηριχθεί ένα επαρκές εισόδημα για τους πολίτες, να αποτραπεί η ύφεση και να μετατραπούν οι τωρινές προκλήσεις της οικονομίας και της απασχόλησης σε ευκαιρίες,

ΣΤ. εκτιμώντας ότι, κατά συνέπεια, επείγει να ενταθούν οι προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, με συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερομένων, για την επένδυση στους ανθρώπους και τον εκσυγχρονισμό των ευρωπαϊκών αγορών εργασίας, ιδίως με εφαρμογή προσεγγίσεων βασισμένων στην «ευελιξία με ασφάλεια»,

Γενικά: οικονομική ανάκαμψη και καθοδήγηση στον τομέα της πολιτικής για την απασχόληση

1. χαιρετίζει την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ένα ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας και την έμφαση που δίνει στη σύνδεση ανάμεσα, αφενός, στη βραχυπρόθεσμη δημοσιονομική τόνωση και, αφετέρου, τη μακροπρόθεσμη στρατηγική της Λισσαβώνας και τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές· υπογραμμίζει εν προκειμένω πόσο σημαντικό είναι να εξασφαλιστεί ότι οποιαδήποτε βραχυπρόθεσμα μέτρα των κρατών μελών για την ανάκαμψη της οικονομίας θα συμβάλλουν στην επίτευξη των από κοινού συμφωνημένων στόχων·
2. επισημαίνει, ως κεντρικό δίλημμα στην τρέχουσα κρίση, ότι τα ευρωπαϊκά εργαλεία οικονομικής πολιτικής δεν έχουν ακόμη αναπτυχθεί αρκετά για να αντιμετωπιστούν με επιτυχία οι προκλήσεις που βρίσκονται μπροστά μας· ζητεί συνεπώς την επανεξέταση και επικαιροποίηση των θεμελιωδών εργαλείων πολιτικής, και ιδίως των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών, του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης και της στρατηγικής για την αειφόρο ανάπτυξη, ώστε να συσσωματωθούν υπό τη σκέπη ενός Νιου Ντηλ για την έξυπνη ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
3. τονίζει την ανάγκη να επανεστιασθούν οι ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στο πλαίσιο της οικονομικής κάμψης και προτρέπει το Συμβούλιο να συμφωνήσει σε βραχυπρόθεσμα μέτρα για τη διαφύλαξη του ποσοστού απασχόλησης του 2008 και για την επένδυση στην καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος, καθώς και να καλέσει τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους, σύμφωνα με την εθνική πρακτική, να εξασφαλίσουν επαρκή εισοδήματα με ιδιαίτερη μέριμνα για τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες· αναμένει από την Επιτροπή να δρομολογήσει πρωτοβουλίες και να υποβάλει προτάσεις, εγκαίρως για το επικείμενο εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, όσον αφορά τους στόχους αυτούς·
4. υπενθυμίζει ότι η εκπαίδευση, η απόκτηση δεξιοτήτων και η επαγγελματική κατάρτιση αποτελούν τα καλύτερα μέτρα της πολιτικής για την απασχόληση, και ότι η υποδομή φροντίδας των παιδιών πρέπει να θεωρείται ως μία από τις προϋποθέσεις για την αύξηση της συμμετοχής, ιδίως των γυναικών, στην αγορά εργασίας· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εξειδικεύσουν αυτές τις κοινές αρχές, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, στο πλαίσιο των εθνικών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων τους·

Κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση 2008-2010: επείγουσα ανάγκη αποφασιστικής εφαρμογής

5. τονίζει εκ νέου πόσο σημαντική είναι η χρησιμοποίηση της έννοιας της «ευελιξίας με

ασφάλεια» στην κατευθυντήρια γραμμή 20 για να δημιουργείται γέφυρα ανάμεσα στις περιόδους απασχόλησης, και υπογραμμίζει ότι αυτό απαιτεί υψηλό επίπεδο προστασίας στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης καθώς και ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας·

6. επικροτεί εν προκειμένω τη δήλωση της Επιτροπής ότι είναι απαραίτητο να ενισχυθούν οι μηχανισμοί ενεργοποίησης, ιδίως για όσους έχουν χαμηλή ειδικευση· να αυξηθούν οι επιδοτήσεις θέσεων εργασίας και τα βραχυχρόνια μαθήματα κατάρτισης για τις ευάλωτες ομάδες και όσους κινδυνεύουν περισσότερο με μακροχρόνια ανεργία· να παρασχεθεί (επαν)ειδίκευση και οι απαιτούμενες νέες δεξιότητες στους τομείς που έχουν πληγεί με λιγότερη δριμύτητα· να εξασφαλιστεί επαρκής κοινωνική προστασία που θα παρέχει εισοδηματική ασφάλεια, καθώς και να υπάρξει απερίφραστη δέσμευση υπέρ του κοινωνικού διαλόγου και της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων·
7. υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα των στοχοθετημένων δράσεων για τις ευάλωτες ομάδες σε καιρούς υψηλής ανεργίας, και ιδίως στοχοθετημένων δράσεων για τις ομάδες των μακροχρονίως ανέργων, των αναπήρων και των μεταναστών·
8. πιστεύει ότι, λόγω της δριμύτητας της οικονομικής κρίσης, η Επιτροπή πρέπει να είναι προετοιμασμένη να λάβει έκτακτα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης μιας διευρυμένης πρόσβασης στο Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, το οποίο πρέπει να μπορεί να υποστηρίζει εργαζομένους σε ευρύτερο φάσμα καταστάσεων, όπως μεταξύ άλλων προσωρινούς εργαζομένους που έχουν χάσει τη δουλειά τους, και ενός προσωρινού ανοίγματος του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την υποστήριξη μέτρων διαφύλαξης της απασχόλησης μέσω προγραμμάτων κατάρτισης·
9. πιστεύει ότι η οικονομική κρίση απαιτεί την ενίσχυση των μέτρων της ΕΕ σχετικά με τις αναδιαρθρώσεις, και ειδικότερα την ενίσχυση των δικαιωμάτων ενημέρωσης και διαβούλευσης·
10. πιστεύει ότι η επόμενη μεταρρύθμιση των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ πρέπει να επικεντρώσει περισσότερο τους στόχους τους στη δημιουργία βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης·
11. τονίζει επιπλέον τη σπουδαιότητα της εκπαίδευσης όχι μόνο για να αυξηθεί η απασχολησιμότητα των εργαζομένων αλλά και για να βελτιωθεί η κινητικότητά τους, η οποία είναι σημαντική για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς· υπογραμμίζει, κατά συνέπεια, πόσο σημαντική είναι η επικύρωση των δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί σε πλαίσιο τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης·
12. τονίζει τη σπουδαιότητα της κατευθυντήριας γραμμής 23 και σημαντικών επενδύσεων στη διά βίου μάθηση προκειμένου να μειωθεί το ποσοστό ανεργίας και να επιτευχθεί ο στόχος της δημιουργίας καλύτερων θέσεων εργασίας στην Ευρώπη· υπογραμμίζει εν προκειμένω ότι όλοι οι πολίτες πρέπει να έχουν ισότιμη πρόσβαση, και ευκαιρίες συμμετοχής, στα προγράμματα διά βίου μάθησης, ενώ ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις ευάλωτες ομάδες· επιμένει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠΠ) πρέπει να χρησιμοποιηθούν δίχως χρονοτριβή για τη χρηματοδότηση τέτοιων δράσεων·

13. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι τα άτομα που διαθέτουν χαμηλότερο επίπεδο αρχικής εκπαίδευσης, τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και οι ανάπηροι είναι εκείνοι που, σε όλες τις χώρες, έχουν τις μικρότερες πιθανότητες να συμμετάσχουν στην εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση και τη διά βίου μάθηση·
14. τονίζει ότι η βελτιωμένη παροχή της επιμόρφωσης ενηλίκων είναι απαραίτητη για την αύξηση της συμμετοχής, και ότι στα μέτρα για μια τέτοια βελτιωμένη παροχή περιλαμβάνονται: η τοπική διαθεσιμότητα χώρων εκμάθησης και εγκαταστάσεων φροντίδας των παιδιών· οι υπηρεσίες ανοιχτής και εξ αποστάσεως μάθησης για όσους βρίσκονται σε απόμακρες περιοχές· η πληροφόρηση και καθοδήγηση· τα ειδικώς προσαρμοσμένα προγράμματα και οι εύκαμπτες διευθετήσεις διδασκαλίας·
15. υπενθυμίζει ότι τα ποσοστά ανεργίας των νέων στην Ευρώπη εξακολουθούν να είναι πολύ υψηλά· υπενθυμίζει επίσης ότι, όπως δείχνει η πείρα από προηγούμενες οικονομικές κρίσεις, οι έφηβοι που εγκαταλείπουν την εκπαίδευση και μένουν άνεργοι έχουν σημαντικά μικρότερη ικανότητα να εισέλθουν στην αγορά εργασίας· τονίζει συνεπώς πόσο σημαντικό είναι να επιτευχθεί από όλα τα κράτη μέλη ο στόχος της κατευθυντήριας γραμμής 18, ότι δηλαδή σε κάθε νέο που έχει εγκαταλείψει το σχολείο θα προσφέρεται, μέσα σε 4 μήνες, εργασία, μαθητεία, πρόσθετη κατάρτιση ή άλλο μέτρο απασχολησιμότητας·
16. ζητά αποφασιστική δράση για την αντιμετώπιση του προβλήματος της χαμηλής συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας· υπενθυμίζει ότι τα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών είναι κατά κανόνα χαμηλότερα, και ότι η ημιαπασχόληση είναι περισσότερο διαδεδομένη στις γυναίκες παρά στους άντρες· υπογραμμίζει, κατά συνέπεια, τη σπουδαιότητα μιας πολιτικής για την ανάληψη ίσων ευθυνών από τους άντρες και τις γυναίκες· για την επίτευξη του στόχου αυτού, καλεί τα κράτη μέλη να τηρήσουν επειγόντως τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τους στόχους της Βαρκελώνης·
17. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η ημιαπασχόληση, όπου οι περισσότεροι εργαζόμενοι είναι γυναίκες, αποδεικνύεται ιδιαίτερα ευάλωτη στην οικονομική κρίση·
18. θεωρεί ότι, σε καιρούς υψηλής ανεργίας, υπάρχει προφανής κίνδυνος να πληγεί η περιφερειακή και κοινωνική συνοχή, και συνεπώς υπογραμμίζει πόσο σημαντική είναι η εφαρμογή της κατευθυντήριας γραμμής 17 περί κοινωνικής και εδαφικής συνοχής προκειμένου να αποφευχθούν ανεπάρκειες στον τομέα αυτό·
19. τονίζει πόσο σημαντικές είναι, ιδίως σε πλαίσιο οικονομικής κρίσης, οι επενδύσεις στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών· θεωρεί ότι ο τομέας αυτός παρέχει ευρύ φάσμα σημαντικών κοινοτικών υπηρεσιών, ενώ επίσης απασχολεί μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού· υπογραμμίζει ότι ο τομέας των κοινωνικών υπηρεσιών πρέπει, κατά συνέπεια, να διατηρηθεί προκειμένου να αποφευχθεί η υποβάθμιση των κοινοτικών υπηρεσιών και η άνοδος των ποσοστών ανεργίας·
20. με λύπη του επισημαίνει ότι, σε αυτούς τους καιρούς οικονομικής κρίσης, ενδέχεται σε ορισμένες επιχειρήσεις να ασκείται κάποια πίεση στους μισθούς ως προαιρετική εναλλακτική λύση αντί των επιλεκτικών απολύσεων· τονίζει ωστόσο πόσο σημαντικό είναι να μην αφεθεί η κρίση να ασκήσει γενική καθοδική πίεση στους μισθούς· θεωρεί ότι

είναι σημαντικό:

- να χαράζει κάθε κράτος μέλος, σύμφωνα με την εθνική παράδοση και πρακτική, πολιτική που θα εξοβελίζει από την αγορά τον βασισμένο σε μισθούς φτώχειας ανταγωνισμό,
- να προσφέρουν ευρεία κάλυψη οι συμφωνίες που προκύπτουν από συλλογικές διαπραγματεύσεις,
- να γίνεται σεβαστή η ιεράρχηση των συλλογικών συμβάσεων,
- να τηρούνται και να εφαρμόζονται στην πράξη οι μισθοί και οι όροι εργασίας που προβλέπονται από τις συλλογικές συμβάσεις και/ή το εργατικό δίκαιο·

Ανάγκη συντονισμένης δράσης για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης

21. υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα της ενεργητικής και συντονισμένης πραγματοποίησης επενδύσεων σε όλα τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων στους τομείς της παραγωγικής υποδομής, της εκπαίδευσης και της αλλαγής του κλίματος, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της αύξησης των επιπέδων απασχόλησης, να βοηθηθεί η δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και να διαφυλαχθεί η κοινωνική συνοχή· τονίζει εν προκειμένω πόσο σημαντικό είναι να στηρίξει η ΕΕ την ανάπτυξη μιας σύγχρονης και βιώσιμης βιομηχανίας·
22. υπογραμμίζει ότι έχει σημασία όχι μόνο να δημιουργηθούν πρόσθετες θέσεις εργασίας, αλλά επίσης να διατηρηθούν και να βελτιωθούν ποιοτικά οι υπάρχουσες σήμερα θέσεις εργασίας·
23. καλεί τα κράτη μέλη να εξακολουθήσουν να προωθούν τον ενστερνισμό και την αυξημένη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και κατά περίπτωση άλλων συμμετόχων, με στόχο την αποτελεσματική εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση·
24. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.